

1919 – 2019 = KNIHOVNY ... aký má tento vzťah pokračovanie?

Motto síce vychádzalo aj z minulosti, uvažovalo však o budúcnosti. Dvadsiaty siedmy ročník podujatia Knižovny súčasnosti reflektoval storočnicu vzniku knižovničieho zákona z roku 1919. 1919 – 2019 = KNIHOVNY ... aký má tento vzťah pokračovanie?

Knižovny súčasnosti každoročne reagujú na aktuálne trendy knižovničieho povolania. V tomto ročníku výrazne zazrezovalo sté výročie prijatia takzvaného Masarykovho knižovničieho zákona v roku 1919, ktorý ovplyvnil ďalší vývoj nielen českého, ale aj česko-slovenského knižovničieho.

V tematických blokoch jednotlivých konferenčných dní sa tak spájali určitý historický odkaz s aktivitami, ktorým sa venujú knižnice dnes. Hovorilo sa napríklad o *klúčových projektoch českého knižovničieho*, o *význame knižníc v oblasti vzdelávania*, ale aj o *ich prepojení s regionálnou históriou*.

Konkrétne otázky si organizátori položili v záverečný deň podujatia: **Minulosť knižníc ... a čo s ňou dnes? Knižnice ako súčasť spoločnosti ... A čo s ňou a čo s nimi?**

Otázky sme položili i my z redakcie. Napríklad k programovej príprave podujatia: **„Aké trendy organizátori postrehli počas jednotlivých rokov tvorby programu podujatia? Akým spôsobom ovplyvňovalo dianie v knižnično-informačnej vede a praxi ponuku konferencie?“**

Odpovedá **Blanka Konvalinová** z Krajskej vedeckej knižnice v Liberci:

„Konferencie sa konajú každoročne a jej program sa vždy pečlivo pripravuje na poradách SDRUK. Hneď po skončení konferencie, na prvni nasledujúci porade Rady SDRUK sa konferencie vyhodnocuje a začína príprava konferencie novej. Vyhodnocení probíhá ako priamo garanti jednotlivých blokov, tak i na základe dotazníkov, ktoré vyplnili bežní účastníci konferencie. Z dotazníkov získame zaujímavú spätnú väzbu a snažíme sa na ňu reagovať.“

Program vždy zohľadňuje súčasné trendy v knihovníctví. Napríklad pri výbere zahraničných hostí Rada vychádza z osobných návštev výborných zahraničných knihoŕ na študijných cestách, vyberá osobnosti, ktoré majú za sebou ťažkú stavbu novej knihoŕ (Stuttgart v Nemecku, Aarhus v Dánsku) alebo takové osobnosti, ktoré majú čo povedať o knihovníctví obecně (Barbara Lison alebo Andrew Lass).

Nekolík let už sa pri príprave programu opierame o Konceptu rozvoje českých knihoŕ. Snažíme sa do programu včleniť príspevky, ktoré koncepciu a jej úkoly približujú, napr. príspevky (alebo celé bloky príspevkov) zamerané na Centrálny portál knihoŕ, Celoživotnú koncepciu vzdelávania pracovníkov knihoŕ, práci s handicapovanými apod.

V posledných dvoch – troch rokoch sledujeme postupný a žiaduci prechod verejných knihoŕ na centre celoživotného vzdelávania verejnosti. Od akcií pre malé deti a ich rodičov cez prednášky a workshopy, výstavy pre dospelých až po vzdelávanie seniorov v oblasti IT alebo v rámci Virtuálnej univerzity tretieho veku. Preto bol napr. na programe letošnej konferencie celodenný blok o vzdelávaní užívateľov.“

Aktuálnymi témami venujeme veľkú pozornosť – čož ostatne zase bolo patrné aj v minulosti, keď českí knihovníci slavili sto rokov od vzniku prvého Knižničného zákona v roku 1919.“

Knihoŕ súčasnosti tak naozaj odrážajú súčasnosť dnešných knižníc. V aktuálnom ročníku takého „zrkadla“ nastavilo 70 prezentujúcich odborníkov, ktorých si vypočulo viac ako tisíc účastníkov. Ponuku svojich produktov a služieb predstavilo 15 spoločností.

Silná odborná zostava potrebovala silný tím z radov organizátorov, ktorí vtipne spomínajú, že taká organizácia podujatia ich popri ďalších aktivitách stála aj minimálne 500 prenesených kíl.

A s čím si spájajú podujatie *Knihovny súčasnosti* jeho účastníci? Reakcie zhrňa **Eva Měřinská**, riaditeľka Mestskej knižnice Tábor:

„Při dotazování ředitelů a ředitelky knihoven zmiňovali především: setkání s kolegy, inspirativní prostředí, sdílení zkušeností, zahraniční inspirace. Dále: překvapení nebo nadšení, co se v různých knihovnách řeší a jakým způsobem. Z konference je možné odvézt si podněty pro inovaci vlastních služeb a postupů.“

Organizačný tím je tak každoročne postavený pred jasnú úlohu, ktorej vyriešenie preverí vždy až priamo podujatie.

Podujatie *Knihovny súčasnosti* pripravuje **Sdružení knihoven ČR** a **Ústřední knihovnická rada ČR** v spolupráci s jednotlivými odbornými garantmi z rôznych knižníc a ďalších inštitúcií.

No, a keďže tento rok sa premýšľalo aj o budúcnosti knižníc, my sme sa tiež opýtali na budúcnosť, na budúcnosť konferencie. **Veronika Chrušcová** z Mestskej knižnice v Prahe sa ako jedna z členov organizačného tímu na ňu díva optimisticky: *Aká budúcnosť čaká KNIHOVNY SOUČASNOSTI? Čím chce byť táto konferencia jedinečnou?*

„Věříme, že růžová. Je to unikátní platforma pro sdílení problémů, ale i úspěchů a dobré praxe v českém knihovnictví. Konference se neustále vyvíjí a její formát se proměňuje a snaží se reagovat na podněty účastníků. Samozřejmě, už je to jiná konference než kterou mohli knihovníci navštívit v roce 1992, kdy se akce poprvé konala, ale svůj účel, tedy propojování lidí, přinášení nových podnětů a projektů a hledání ideálního prostoru (i metaforicky řečeno) pro české knihovnictví, plní stále. Budeme se těšit na příští rok ve dnech 8. – 10. září 2020.“

Podrobný program konferencie so všetkými oficiálnymi informáciami nájdete na stránke **Sdružení knihoven ČR** – www.sdruk.cz

Za redakciu nášho časopisu si ale dovoľíme doplniť jednu, pre nás významnú informáciu. Súčasťou podujatia bol aj sprievodný program. Účastníci si mohli napríklad zabehnúť takzvaný InfoRun či zoznámiť sa s úlohou robotov a digitálnych technológií v knižniciach, v Laboratóriu.

Redaktori odborných časopisov venovaných či už knižniciam, ale napríklad aj ďalším pamäťovým a fondovým inštitúciám sa stretli pri tejto príležitosti v diskusii „J sme v pressu.“ So svojimi kolegami sme tak mohli zdieľať skúsenosti na platforme významného podujatia: *„Význam diskusie Jsme v pressu vidíme v dvoch rovinách. Išlo o jedinečnú možnosť zdieľať navzájom skúsenosti medzi kolegami z tak špecifickej redaktorskej práce, akej sa jednotliví redaktori venujú. Na druhej strane to, že sa diskusia stala súčasťou sprievodného programu stabilnej odbornej konferencie Knihovny současnosti, podčiarklo význam takejto práce, ale predovšetkým periodík, ktoré sú jej výsledkom.“*

Prepojil sa tak fakt, že daná redaktorská práca je špecifickou odbornou prácou a jej výsledok v podobe časopisu je určený pre špecifickú odbornú komunitu, akou boli napríklad i účastníci konferencie Knihovny současnosti.“

V aktuálnom čísle si môžete prečítať dva články, ktoré tematicky nadväzujú na dve konkrétne prezentácie z podujatia *Knihovny súčasnosti* 2019.

Poradenské a edukačné centrum (PEC), ako novú službu v českých knižniciach, predstavuje **Jana Linhartová** zo Severočeskej vedeckej knižnice v Liberci.

Inšpiráciu, v podobe on-line kurzu pre deti *Digitálna stopa*, zameraného na výchovu v oblasti informačnej bezpečnosti, ponúka **David Kudrna** z Národného úradu pre kybernetickú a informačnú bezpečnosť ČR.

Mgr. Eva Vašková

eva.vaskova@cvtisr.sk

(Centrum vedecko-technických informácií SR)

Mgr. Veronika Chrušcová

veronika.chruscova@mlp.cz

(Městská knihovna v Praze)